

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 71.

CLEVELAND, O., WEDNESDAY MORNING, MARCH 25th, 1931.

LETO XXXIII—VOL. XXXIII

Žalostne in vesele vesti iz življenja naših rojakov po širni Ameriki

Glavna seja delničarjev Slovenskega doma v Pittsburghu se vrši dne 29. marca.

Zelo slabo se godi Slovencem v Montreal, Kanada. Tam je kakih 400 naših ljudi in od teh jih je zaposlenih komaj 50. — Mnogo jih je že odpotovalo nazaj v staro domovino.

V Kirkland Lake, Kanada, delajo naši rojaki precej dobro. S polno paro obratuje tam pet zlatih rudnikov. Ljudje prihajajo iz vseh krajev v dotično mesto.

Marko Červan, Uniontown, Pa., je zadnjo soboto daroval svoje življenje, ko je hotel rešiti društveni denar in knjige iz goreče hiše. Červan je bil predsednik društva št. 621 SNPJ. Najprvo je srečno odpeljal svojo družino na varno, ko se je spomnil, da je v sobi še \$153.00 društvenega denarja in vse knjige. Skočil je nazaj v gorečo hišo, tečaj pa se je sesul strop in ga pokopal. Pozneje so našli na pogorišču njegovo napol sežgano truplo.

Frank Ravnikar, v Hartshorn, Okla., ki že dve leti poučuje v šoli Clonsilla, se je poročil z Miss Mary Cesar, hčerko Fr. Cesaria iz Adamson, Okla.

V Calumet, Mich., obratujejo bakreni rudniki samo štiri dni na teden. Plače so nizke in dela se slabo.

V Barbertonu, Ohio, je umrla mlada rojakinja Jennie Kezelle. Započa žalujočega soproga in dve hčeri.

Zlato poroko sta praznovala v La Salle, Ill., Mr. in Mrs. Anton Kostelo, oziroma Kostelic. Omenjena bivata v La Salle že celih 34 let. Mr. Kostelo se je rodil v fari Selo pri Šembregu, žena je pa iz fare Dobernič na Dolenjskem. Poročena sta bila 13. februarja leta 1881, v stari domovini. Zakonski par ima 3 hčere, ki so vse rojene v Ameriki, pa govorijo in delajo kot bi prišle iz stare domovine.

Mnoga jetičnih

Mestna bolnica v Clevelandu je tako prenapolnjena z jetičnimi, da novih bolnikov ne morejo več sprejemati, razen toliko, kot jih sproti umrje. Bolnišnico bodo letos povečali.

Združena društva

Danes zvečer je seja združenih društev fare sv. Vida. Prosi se vse zastopnike, da so gotovo navzoči.

Deportacija

Zvezni naselniški nadzorniki v Clevelandu so tekom zadnjih šest tednov preiskali in zaslišali nad 600 tujezemcev, o katerih se je sumilo, da niso dospeli pravilnem potom v Zedinjene države. Od teh šestih jih je bilo že 125 deportiranih ali pa pridejo te dni na vrsto. Naselniški nadzorniki imajo izrecna povelja iz Washingtona, da polovijo kolikor mogoče onih, ki niso prišli sem pravilnim potom. Pravijo, da bo to pomagalo brezposelnosti, ker smatrajo, da se nahaja v Ameriki najmanj 50,000 tujezemcev, ki niso prišli sem s kvoto, in ki delajo, dočim ameriški državljanji ne dobijo dela. Tujezemci tu delajo in pošiljajo denar v domovino, kjer se dolar precej pozna. Pet novih naselniških inšpektorjev pride v kratek v Cleveland, da zasledujejo posamezne slučaje. Nekaj je Amerika vabila tujezemce, da ne se jih z vso silo brani.

Pet tednov mrtev

Maršal Atkins iz North Royalton, blizu Clevelandu, skuša dognati identiteteto nekega moškega trupla, katero truplo so dobili na polju blizu State Rd. Mož je imel prezane žile na obeh rokah. Mož je imel sive lasne, brke in je bil okoli 65 let star. Blizu trupla so dobili žepni nož. Mož je moral biti že pet tednov mrtev.

Odnesešna suknja

Na zadnji veselici v S. N. Domu na St. Clair Ave., je nekdo odnesel žensko suknjo. Dotični naj je prinesel nazaj v Dom, ali jo pošlje po pošti tekom osem dni, ker je pozan, ker sicer se bo objavilo njegovo ime. Fr. Karun, 829 E. 143rd St.

Hoover z navdušenjem sprejet po prebivalstvu otoka Porto Rico

San Juan, Porto Rico, 24. marca. — Predsednik Hoover je danes prvič obiskal otok Porto Rico, ki je teritorij Zedinjenih držav. Narod ga je od mesta Ponce de San Juan, na 90 milj dolgi vožnji, veselo pozdravljal. Predsednik Hoover je gost governerja Theodore Roosevelta. Kot pravijo časnarska poročila, je imel predsednik Hoover svoj največji sprejem na Porto Ricu, od kar je postal predsednik, aka ne v vsem svojem življenju. Nekaj ljudi je seveda tuški na predsednika, toda glasovi teh ljudi so vtonili v morju pozdravnih glasov. V vsaki vasi, kjer se je Hoover ustavil, je imel mal nagovor na zbrane ljudi. Na otoku je bil proglašen praznik za vse. 250.000 šolskih otrok je bilo razpostavljenih ob cesti, kjer se je vozil predsednik. Nekateri otroci so bili čedno oblečeni, drugi v cunjah, tretji pa zopef tako, kot jih je Bog na svet poslal.

—

Kaznenec naznanja, da je kupil pomiloščenje

Joliet, Illinois, 24. marca. — Neki zločinec je danes pričal pred državnim preiskovalnim odborom, da je plačal \$2000, da je prišel na vrsto za pomiloščenje.

Dotični zločinec je znan bančni ropar. Enajst mesecov potem, ko so ga izpustili iz zapora, je bil ponovno arretiran in zaprt. Kdo je vzel denar, zločinec Moran ni hotel povedati.

Zlato poroko sta praznovala v La Salle, Ill., Mr. in Mrs. Anton Kostelo, oziroma Kostelic.

Omenjena bivata v La Salle že celih 34 let. Mr. Kostelo se je rodil v fari Selo pri Šembregu, žena je pa iz fare Dobernič na Dolenjskem. Poročena sta bila 13. februarja leta 1881, v stari domovini. Zakonski par ima 3 hčere, ki so vse rojene v Ameriki, pa govorijo in delajo kot bi prišle iz stare domovine.

Manj pomočnikov

Serif Sulzmann je bil včeraj sama jeza. County komisarji so mu odvzeli šest pomočnikov in štiri pomočnice. Pravijo, da ni denarja. Sulzmann pa trdi, da ne more voditi dobre uprave v zaporih, ako nima dovolj moči na razpolago. In izjavil je, da bo šel do najvišje avtoritete, da pride do svoje pravice.

Prizori iz goreče jetnišnice v Jolietu, Ill., in razdejanje, ki so ga povzročili jetniki.

Prizori iz goreče jetnišnice v Jolietu, Ill., in razdejanje, ki so ga povzročili jetniki.

Zadnja uprizoritev Pasijona bo v nedeljo v Domu

Ljudje že vedo, kaj je dobrega, lepega in zanimivega, zato pa ta teden z nenavadnim zanimanjem kupujejo vstopnice za zadnjo predstavo "Pasijona," ki se vprizori v nedeljo, 29. marca, v Slovenskem Narodnem Domu. Da se da vsem ljudem kolikor mogoče prilika, da se udeležijo, so cepe vstopnicam nekoliko znižale, torej so cenejše kot pa pri prvih predstavah.

Ker je to zadnja predstava "Pasijona," se bodo tudi igralci potrudili, da čim bolj veličastno in dramatično nastopijo v vseh 12 pestrih slikah. Mr. Ivan Zorman bo kot običajno pri drugih predstavah, spremljal pevski zbor, ki pojde med ali tekom dejanj, razsvetljava bo pravrstna gleda električnih efektov, kot tudi bliškanje, grmenje in posnetki ostalih naravnih poja-

vov tekom dejanj.

Tako ogromne prireditve, ki trajajo dober pet ur, ne morejo spraviti skupaj niti mnogi večji narodi. Zato pa angleško časopisje zelo povdarda nastop naših slovenskih igralcev in igralk ter jih občuduje, da so ne samo zmožni spraviti kaj tako ogromnega in veličastnega skupaj, pač pa, da vso pretresljivo dramo podajo na tako majestičen način kot morejo to storiti le najbolj dovršeni igralci.

Spraviti na oder 150 raznih karakterjev v različnih vlogah, pa vendar trajta pri vsem tem takat mir, taka dostojnost, tako je privlačna in zanimiva. Streški s prireditvijo te drame so naravnost ogromni, in je torej občinstvo v resnici vladljivo prošeno, da se odzove v največjem številu. Predstava se začne točno ob 2. uri popoldne.

prostim časom.

Zato je pa pričakovati največjega odziva od strani občinstva. Naj si ogleda to veličastno drama vsakdo, brez razlike. Kdo mogoče ne veruje v dogodek te silne drame, bo vseeno zadovoljen pri predstavi radi opreme, tečnosti igralcev, naravnih efektov, scenerijs, pestrih oblek in krasnih kulis, poleg lepega petja in vzornega reda. Naročila za vstopnice prihajajo tudi iz drugih krajev, in je videti, da bo dvorana zopet napolnjena. Mnogi, ki so predstavo videli enkrat, dvakrat, jo bodo še v tretjič, tako da je privlačna in zanimiva.

Streški s prireditvijo te drame so naravnost ogromni, in je torej občinstvo v resnici vladljivo prošeno, da se odzove v največjem številu. Predstava se začne točno ob 2. uri popoldne.

Kassay je obtožen in mora pred sodnijo

Akron, Ohio, 24. marca. — Paul Kassay, ekspertni mehanik pri Goodyear Rubber Co., v tem mestu, ki je bil pred več dnevi arretiran, ker je bil na sumu, kot biš avstrijski častnik, da je hotel pokvariti najnovejši zrakoplav, ki se gradi za ameriško marinarico, je bil od velike porote obtožen kriminalnega sindikalizma in bo moral pred sodbo. Ako bo spoznan krivim, dobri 10 let zapora. Kassay se nahaja pod \$20.000 varščine, katere pa ne more postaviti.

\$20,000 odnesli roparji s trukom iz banke

Carthage, Tenn., 24. marca. — Več roparjev se je tekom noči pripeljalo v prostore tukajšnje banke, kjer so z acetilinski mi bakljami prežgali jeklo blagajniških vrat, zgrabilo \$20.000 in se s trukom odpeljali.

Laški prestolonaslednik in mlada žena v prepisu

Bruselj, Belgija, 24. marca. — Kot se poroča, ni nobenega sporazuma med laškim prestolonaslednikom in belgijsko princessonjo, s katero se je nedavno poročil. Ponovno je že prišlo med obema do velikega prepira. Žena je že hotela pustiti moža, toda je doslej še vedno oče pregovoril od tega koraka.

Tele brez glave je napadlo svojega "ubijalca"

Gibsonburg, Ohio, 24. marca. — Rudolph Reinick je danes zakljal tele in odrezal napravo telefona. Baš je hotel začeti rezati nogo, ko plane teliček kvíšku in napade mesarja. Reinick je pravkar držal nož v roki, in tele brez glave je tako butnilo v njega, da si je Reinick zasadil nož v roko.

* Močan potres so čutili včeraj v Kalabriji, Italija.

Francija bo odpovedala nemško pogodbo?

Pariz, 24. marca. — Francoski kabinet je odredil ostre korake, da prepreči nemško-avstrijsko trgovsko pogodbo in unijo. Poseben protest je bil poslan v Berlin, Nemški zunanjini minister pa odgovoril, da bo Nemčija kljub protestu izpeljala pogodbo.

31 ur preko Amerike

Z dnem 1. aprila bo upeljana nova zrakoplovna vožnja iz New Yorka do San Francisco. Vožnja bo vzelu samo 31 ur. Zrakoplovi bodo plju preko Cleveland. Iz New Yorka bodo odhajali ob 9. zjutraj in dospeli v San Francisco ob 1. uri popoldne prihodnjih dneh.

* V Macedoniji so imeli včeraj hud potres.

* V Mandžuriji so našli velike množine zlata.

Natančna preiskava mestne vlade v New Yorku je sedaj zagotovljena

Albany, N. Y., 24. marca. —

S spremno politično kretnjo se je republikancem v senatni zbornici državne postavljajo posrečilo s strogo strankarskim glasovanjem ukreniti, da se upelje preiskava poslovanja newyorške mestne vlade. Za preiskavo je glasovalo 26 republikancev, 24 demokratov pa proti. Demokrati so bili vsi iz sebe. Tudi poslanska zbornica bo najbrž še danes odredila enako preiskavo. Medtem je pa governer Roosevelt pozval newyorškega župana, ki se nahaja v Californiji, da odgovori na obtožbo, ki je bila izročena governerju od strani privatnih ljudi, in v kateri obtožbi se napada poslovanje župana Walkerja. Kot se zatrjuje, pride Walker v najkrajšem času v New York. Seveda vsi politični krogovi napeto pričakujajo poteka obravnavne. Župan Walker je v Californiji izjavil, da ga ni popolnomoč strah in njegov rekord bo dokazal, da je administracija v najlepšem redu. Napadajo ga le politični nasprotniki.

Mali časopisi zginjajo s površja

New York, 24. marca. — Predsednik Western Newspaper uni je naznanja, da mali časopisi po deželi vedno bolj izginjajo s površja, medtem pa parašča število naročnikov večjih časopisov v velikih mestih. Tekom zadnjih šest let je prenehalo z izdajanjem približno 3000 časopisov v malih mestih. Ti listi so neprestano pisali za prohibicijo.

Ne bo volitev

V pondeljek večer so councilmani v Clevelandu zborovali skoraj do polnoči, kar se sicer jaka redko pripieti. Med drugimi predlogi je bilo treba tudi določiti, ali se vršijo posebne volitve, da se odpravi sedanji sistem mestne vlade in se zopet voli župana ter councilmane po vardenah. Večina je odglasovala proti. Naš councilman, Mihelich, je glasoval, da se volitev vrši, dočim so se republikanci strnili v eno vrsto in odglasovali proti. Trdijo, da je na prošnji za volitev premalo podpisov.

Prenovljeni prostori

Že delča casa so na delu delavci pri pogrebni zavodu L. Ferfolia v Newburgu. Prostori bodo večji in modernejši, tako da se bo vsem lahko bolj točno in v večjo skrbjo postreglo.

Šopek gre!

Prekrasni šopek cigar in cigare, ki je krasil zaeno s etvilitami Slapnikovo izložbeno okno, in ki je bil darilo Slapnik & Sijovi kupcem radio tiketov, je vzel v torek slovo in se preselil v Warren, Ohio. Cela deputacija je prišla s posebnim avtomobilom v Cleveland po šopek. Ustavili so se pri Mr. John Goraniku, katerega so najeli za inženirja, da spravijo šopek srečno v avtomobil. Prišla je Mrs. John Petrič, kajti John, njen soprog, je še nekaj bolan in ne more še okoli, izjavil pa je, da smo mu dali ravno pravo darilo, kajti kol bolnik potrebuje etvilitice. Z Mrs. Petrič je prišla tudi Mrs. Pavec in Mr. in Mrs. Blaz Grebec, vsi iz Warren, O. In ženimi je lepi šopek zapustil Clevelandski pristan in krasil sedaj dom Mr. Petriča v Warren, O.

Brezposelnici

Unija za podporo brezposelnih naznanja, da se bodo brezposelnici dne 25. aprila, iz vseh krajev države zbrali v glavnem mestu, v Columbusu, kjer bodo protestirali proti brezposelnosti in zahtevali odpomoči.

Važen sestanek

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ... \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznaličnih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 centa.

Vsa plama, dopise in denarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 6628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 71. Wed., March 25th, 1931.

V letu konvencije S. D. Zveze

O Slovenski Dobrodeleni Zvezi, bratski podporni organizaciji, ki ima svoj sedež v Clevelandu, in ki je bila organizirana pred dvajsetimi leti ter se je dvignila v tem času na skoro milijonsko organizacijo z 10,000 članov in članicami, o tej Slovenski Dobrodeleni Zvezi, je pač umestno, da razmišljajo vsi, ki so člani in članice te dobrodelen slovenske podporne organizacije, zlasti letos, ko bodo društva izvolila svoje delegate in jih poslala na konvencijo, da delegati uredijo in preuređijo pravila, kot zahteva večji napredok in blagor Slovenske Dobrodelen Zveze.

"Ameriška Domovina" je zadnjie mesece na tem mestu, kot glasilo Slovenske Dobrodelen Zveze, prinesla že več tozadnevnih člankov, ki so dali mnogim članom precej mislit, in obenem so se tudi pripravili z načrti in nasveti, da se ne bo na konvenciji trati toliko dragocenega časa, ki velja članstvo tako ogromno sveto denarja.

Konvencija te ali druge podporne organizacije ima od 100 do 300 delegatov. Tem delegatom je treba plačati dnevne, ki znašajo navadno \$8.00 na dan. Treba jim je plačati vožnjo po železnici, in tako veljajo konvencije naših bratskih organizacij od \$7,000.00 do \$30,000. In ves ta denar morajo člani in članice vplačati v blagajno, da se delegati iahko posvetujejo o tem ali onem.

In kar se sliši na konvenciji največkrat je to: "Prazno slamo mlatimo!" Kdor je bil na različnih konvencijah različnih jednot in zvez, kot pisek teh vrstic, ta bo seveda takoj potrdil resnico teh besed. Ure in ure se zapravi pri debatiranju o tem ali onem predmetu, katerega ta ali oni delegati ne razume, pa skuša dobiti pojasnilo, skuša poseči v debato, in beseda da beseda, pa se vlečejo obravnave brez konca in kraja, in članstvo mora seveda za vse to plačevati.

V tem oziru smo se prav malo ali pa prav nič še naučili od naših ameriških bratskih podpornih organizacij. Imamo bratske organizacije kot so The Maccabees, The Woodmen, The Pythias, The Eagles, The Moose in slične organizacije. Pa pride vsako leto skupaj par tisoč delegatov te ali one zgoraj omenjene organizacije, zberejo se v tem ali onem mestu, in v dveh ali treh dneh so gotovi z vsem delom.

Njih organizacije prospavajo, blagajne se množijo, članstvo narašča, zastopnost je velika, kajti na konvencijo prineseo konkretno predloge, dobro premišljene načrte, kateri se takoj odobrijo, dočim naše slovenske bratske podporne organizacije zborujejo po 6 do 14 dni, plačujejo ogromne stroške, in končno se zgodi, da kar je ena konvencija sprejela, pa druga ovrže. V tem oziru bi se moralni še precej "amerikanizirati."

"Ameriška Domovina" je tekom zadnjih mesecev dala že precej nasvetov glede predlogov na konvenciji in glede zboljšanja pravil. Pisali smo te članke zlasti v namenu, da vzbudimo splošno zanimanje pri vsem članstvu Zveze, da začne samo razmotrovati o tem ali onem problemu, ki ga imamo pri Zvezi. Seveda, sestre in bratje, vi plačujete svoj asesment v veri in namenu, da kadar potrebujete pomoč, da dobite plačilo od Zveze v obliku podpore. Toda prav dober član Zveze boste šeles tedaj, kadar se tudi nekoliko oglasite v javnosti, in po vaši dobrji razsodnosti svetujete to ali ono za zboljšanje poslovanja in pravil pri vaši priljubljeni organizaciji, Slovenski Dobrodeleni Zvezi.

V zadnjih štirih člankih smo razpravljali o izvanrednem skladu za brezposelne. Več priznanja smo dobili tozadnevn. Toda ne smo društveni tajnik in uradniki sploh nai bi posvetili pozornost tozadnevn, pač pa vse članstvo. Pišite, oglasite se, saj vas je vendar tisoč, ki ste direktno prizadeti.

Ne mislite, da če vam pero ne teče gladko po papirju, da niste zmožni za dober nasvet. Težke roke imajo dostik brihtno glavo in pameten nasvet, in prav od vas, dobrih članov in članic Slovenske Dobrodeleni Zveze, pričakujemo dobrih nasvetov. Smatrajte "Ameriško Domovino" kot vaše lastno glasilo, v katerem lahko po ljubi volji na dostenjan in pameten način razpravljate o vsem, kar vam narekuje vaš dober razum. Več boste pisali, bolje se bomo razumeli. Tudi "slamo lahko mlatite" v dopisih, saj ne stane to ničesar, samo da se konvencija ne bo zavlekla, da ne bomo preveč plačevali. Le na dan, bratje in sestre Slovenske Dobrodeleni Zveze. Beseda ni konj, in kdor se dostenjno izrazi, je vedno dobrodošel. In v prihodnjem članku se bomo pa posmenili o neki važni točki pravil Zveze, dočim medtem pričakujemo nasvete, pripombe in navodila od stotine članov Zveze, ki znajo svetovati in dajati navodila, samo včasih oddašajo in ne pridejo radi k pisanku. Brez strahu, brez odlašanja, le pišite, da se scistijo pojmi med nami in se naredi še boljši sporazum.

D O P I S I

Ponike, Slovenija. — Dragi imeli nobene priprave, da bi rojaki! Ni še minilo eno leto, ko mogli gasiti. Začeli smo premo imeli žrtev požara v naši mišljati, kaj bi bilo, če bi nastal vasi in to je bil Stoparjev kozozgor, ker so hiše in druga gole, ki je stal komaj sto metrov spodarska poslopja v taki testod vode, ki je pogorel. Vzrok, nobi, kot marsikje v Ponikvah, da ga nismo rešili, je, ker nismo Prišli smo na to, da si ustan-

vimo Prostovoljno gasilno društvo tudi v Ponikvah. In res smo ustanovili društvo meseca avgusta l. 1930 in takoj zgradili lep in prostoren gasilni dom, — Ker pa sam dom ne zadostuje, kajti brez brizgalne moremo pomagati svojem bližnjemu v slučaju požara, smo naročili torek motorne brizgalno na 4 cevi ter 400 metrov potrebnih cevi. Ta brizgalna pa nas bo stala čez 60 tisoč dinarjev; to je ogromna vsota, katere mi sami nikakor ne premoremo. Osobito ne sedaj v teh kritičnih časih, ker je tako pomanjkanje denarja. Vsled tega se obračamo na dobra srca naših rojakov v tujini, kakor tudi do sovačanov s prošnjo, da nam po možnosti pripomorejo z darovi nositi te stroške ter tako razbremenijo vsaj nekoliko domača vas, kate-

ra je že itak preobremenjena. Vljudno vas prosimo, ne prezrite naše prošnje in priskočite na pomoč; za vsak, tudi najmanjši dar smo vam iz dna srca hvaležni.

Tu ne gre za kako privatno stvar, ampak gre za društvo, katero je vasi neobhodno potrebo, ter je v največjo pomoč svojemu bližnjemu v slučaju, da ga doleti nesreča požara.

V nadi, da dragi rojaki, osobito sovačani, ne boste zavrnili naše prošnje, vas vsi člani novoustanovljenega društva najskrenejše pozdravljamo.

V imenu vseh članov, za načelstvo:

Ed. Škulj, načelnik.

Pobiralci darov so slediči: Louis A. Fink, Jos. Somrak in Anton Tomšič, v Cleveland, O.

J. S. CHADWICK:

ČAROVNIK IN LEV V ŽIVLJENJU AFRIŠKIH ZAMORCEV

Mr. Chadwick, ki se je nedavno vrnil z lova iz Afrike, opisuje svoje značilne in zanimive dogodivščine, med katerimi pripoveduje tuži sledečo:

V neki mali vasici v južni Afriki je prirejal neki lev svoje gostje, seveda na račun ubogih črncev. Ko se je nekega večera vračala neka ženska v vas z butaro dračja na glavi, katerega je nabrala izven vasi, je planil nanjo lev in jo raztrgal. Dva dni zatem je isti lev usmrtil neko drugo žensko, ko je sredi popoldne polnila ob potoku posodo s pitno vodo. Njegov sled je vodil navzdol do neke male reke. Vsa znamenja so kazala, da je šla zverina tukaj v vodo, toda na drugem bregu niso mogli najti nikakih sledov, kjer bi prisla zopet iz vode.

Strah in zmešnavo, ki je nastala med ubogimi domačini radi divjanja te krvolocene zveri, je izrabil domači "čarovnik." Ker je videl, da se da iz tega kovati lep kapital. Ko so se moški vaščani zbrali k posvetu, je čarovnik izjavil, da ta zver ni noben lev, pač pa da je to hudočlovek, ki si je nadel podobno lepo.

Kakov znano, je primitivno in nekoli ljudstvo odnekaj verjelo in še zdaj verjame, da se gotovi zljudje poljubno izpreminjava v živali. Tako imamo leopardske, higijenske in levje može v Afriki, volkodlake, vampirje in vedomce v Evropi itd.

In ta "levji mož" je v tem našem slučaju kmalu zopet napadel. Po nekaj dneh je nekega jutra napadel in odvlekel seboj pot milje od vasi nekega moža. Domučini so zopet sledili sledu, ki je spet vodil k oni reki. Toda na drugi strani reke je stal zdaj vaški čarovnik. Ko so prišli zasledovalci čez reko, jim je čarovnik tam pokazal sled nekega moža.

"Vidite, tako je, kakor sem vam povedal," je reklo čarovnik Zamorcem, "tukaj je njegov sled v vsakem sledilku amulete, ki bodo varovali vsakega, ki jih bo kupil, pred napadom leva. Pričel je torej trgovati s temi amuleti in njegova trgovina je sijajno uspevala.

In komaj dva dni pred tem,

predno sem jaz dospel v dotično vas, je' lev v sami vasi napadel neko žensko ter jo odvlekel seboj.

Ker je pa ta ženska nosila amulet, katerega ji je prodal čarovnik, je naravno, da je prišel zdaj čarovnik ob vso veljavovo.

Se iste noči je planil neki lev — bržkone je bila to ena in ista zver — v moje taborišče ter odvlekel se boj nekega mladega fanta, preden je bilo mogoče kaj ukreniti. Mi smo se takoj napotili za sledom in približno miljo daleč od taborišča našli ostanke nesrečnega fanta — njegovo lobanje in oglodane noge, kar lev navadno vedno pusti. Tri milje dalje je lev sled izginil v mali reki, kakor so mi domačini že prej pripovedovali.

Ker pa jaz nisem verjel v nikačne "levje može," sem razdelil ljudi ter ukazal, naj natančne preiščejo oba bregova reke.

Ko smo šli tako nekako miljo daleč ob reki, so mi domačini s krikom javili, da so našli sled,

kjer je prišla zver iz reke. Sled

je vodila naravnost v goščo, obraščeno z nizkim grmičjem, in takoj mi je bilo jasno, da se je lev tja zatekel.

V južni Afriki domačini mnogokrat napadejo leva s sulicami in kopji in ga usmrte. Jaz sem zdaj naročil Zamorcem, naj obkrožijo goščo, v kateri je moral tičati lev.

Toda lev nas je moral zavohačiti, kajti trenutek zatem je planil iz gošče ter se zakobil na nekega črnca, ki je skočil na stran in pričel bežati proti meni. Jaz

se nisem niti za trenutek premislil, temveč pomeril in ustrelil.

Lev mi je z rjovenjem odgovoril, nato pa planil naprej. Jaz si

nisem upal streljati, ker so stali

Zamorec tik pred njim.

Ko je bil lev pri njih, so ga sledilni pozdravili s ploho sulicijo, ob katerih sta ga dve zadeli v ledja. Nato pa so se Zamoreci potrdila tudi njegova žena. To

proti nam.

Ko je bila zver oddaljena kakih dvajset čevljev, sem tretjič ustrelil. Zver je v diru padla naravnost na glavo ter se še dvačrat ali trikrat prekuenila proti nam.

Dvakrat si je lev prizadel v stvari, ampak gre za društvo, katero je vasi neobhodno potrebo, ter je v največjo pomoč svojemu bližnjemu v slučaju, da ga doleti nesreča požara.

Zamoreci so se, vsi iz sebe od veselja, vrgli na leva ter ga odrli, nakar smo šli nazaj v vas. Zamoreci so veselo prepevajte v vriskaje nosili njegovo kožo. Ko smo prispli v vas, so se Zamoreci takoj pripravili, da obračunajo s svojim čarovnikom. Tretejčega so privlekli iz njegove koče ter ga hoteli na mestu ubiti, kar pa sem jaž preprečil, češ, da bi bilo brezpotrebno vsako nadaljnje prelivanje krv in da imajo samo portugalske oblasti pravico kaznovati sleparja. Ko sem potem obljubil, da bom vzel njihovega sleparskega čarovnika seboj ter ga izročil prvi portugalski vojaški postojanki, do katere dosepm, so se domačini s tem zadovoljili, vendar pa so prej vzel vso njegovo imovino, katere naločeno je bilo malo, ter si jo razdelili med seboj. Oni sleparski lopovi mi je na potu sicer pobegnil in jaz ga nisem mogel izročiti portugalskim oblastim, kakor sem bil obljubil, toda v tolažbo mi je zavest, da sem prepričan, da se ne bo nikoli več vrnil v onem vas.

DIVJA MAČKA V BORBI Z LOKOMOTIVO

Nedavno je odpeljal v zgodnjih urah vlak iz Savannah, Georgia, proti Cuylerju. Bil je to takozvani mlekarški vlak, s katerim se je prevajačalo v glavnem mleko, dasi je imel tudi po en ali dva vagona, v katerih so se vozili moški. Ko je vlak tako drskal v zgodnjie jutro, se je nadomava pojavila na progi, kakih 50 jardov pred vlakom, divja mačka, ki je, naježene dlake in bliskajočih se oči, čakala sopajoče žlezne počasti, da jo napade. Ko je despola lokomotiva do nje, je mačka besno planila nanjo in je bila v trenotku pri dimniku, katerega je začela neusmiljeno obdelovati s kremlji in zobni. Ko je videla, da pri dimniku ničesar ne opravi, je skočila na zvonec, od tam pa proti zagradjenemu prostoru, v katerem sta se nahajala strojvodja in kurjač. Strojvodja je bil tako presenečen, da ni vedel, kaj naj storiti ter je pričel ustavljanju vlaka. Kurjač pa, Zamorec Lewis, je naglo vzel železno pallico, katero je prej potisnil v ogenj, da je bila rdeče žareča, nakar je s to palico v roki navadil na pobesnolo žival ter jo v velikim trudem premagal. Vsa obstolčena in opečena je končno padla divja mačka z lokomotivo na progo, kjer je takoj nato poginila.

ZAHVALA

Akoravno že pozno, upava da bodo naši dragi prijatelji te vrstice za dobro vzel.

Iz vsega srca se zahvaljuje vsem, kateri so naju tako presestili o priliki najine 13-letnice poroke. Posebno se zahvaljuje sestram, Mary Blatnik in Anna Tomšič, ker so se toliko trudile, vse to aranžirale in takole število najinjih prijateljev za večer povabilo; hvala za lepo košaro cvetlic, ki je bila tudi njih dar.

Zahvaljujeva se našemu cincilmanu Mr. John L. Mihelichu, ker je nama v tako lepih besedah čestital in potem prevzel stolovratnoljetstvo. Enako se zahvaljuje vsem drugim govornikom. Hvala Miss Honey Goranik za lepe besede pri izročitvi šopka od Community Welfare kluba. Hvala kuhanicom: Mrs. Fabian in Mrs. Skulj, ki so pripravile tako okusna jedila, ter tudi dekletom in ženam, ki so pomagale, da se je ta večer tako izvrstno izpolnil ter vtisnil v najina srca krasen spomin.

Dalje izrekava iskreno zahvalo

vsem sledičim za elegantno dario, katerega nisva nikdar pričakovala in ki bo krasilo našo sobo leta in leta v spomin na naše prijatelje:

Mr. Anton Tomšič, Mr. Frank Prijatelj, Mr. in Mrs

HENRIK SIEKIEWICZ POTOP

iz poljske prevel
DR. RUDOLF MOLE

(Nadaljevanje)

"Kdo bo to dokazal, da je to izpod nog. Namesto prejšnjih res, dokler je samostan oblegan?"

"Zgodi se po vašem povelju!"

"Napoči čas, da se izkaže resnica," je rekel Kmitic kakor sašemu sebi, "toda najprvo se mora prepričati naš milostljivi gospod sam. On bo tudi pričal posneje!"

Na tem se je pretrgal razgovor. Nastal je popoln dan. Stari Kemlič je začel prepevati vročanje molitve, Kozma in Damijan sta ga spremljala s svojim basom. Pot je bila težavna, ker je pritiskal hud mraz, vrhutega so jih venomer ustavljal in izpraševali po novicah, zlasti pa o tem, če se Čenstohova še brani. Kmitic je odgovarjal, da se brani in ubrani, toda vprašanjem ni bilo konca. Ceste so bile polne potnikov, gostilne ob poti so bile vse zasedene. Nekateri so se umikali iz obmejnih krajev ljudovlade pred švedskim pritiskom v globino dežele, drugi so se pomikali proti meji po vestežah dežele; tu pa tam so srečavali šlahto, ki je bila sita Švedov in hitela kakor Kmitic, da ponudi izgnanemu kralju svojo pomoč. Včasih so naleteli tudi na gosposko služabništvo, včasih večje ali manjše oddelke iz onih vojsk, katere so bodisi dobrovoljno, bodisi vsled pogodbene prestopile mejo. Novice iz domovine so oživile nade teh beguncev in mnogo se jih je že pripravljalo na oborožen povratek.

Bil je to predvečer splošne vojne, ki je po nekaterih krajih že izbruhnila. Švedje so dušili te krajevne vstaje bodisi z orožjem, bodisi z rabljivo sekiro, toda ogenj, ugašen na enem mestu, se je vnel na drugem mestu. — Strašna burja je visela nad glavnimi švedskimi napadnikov; zemlja sama, dasi pokrita s snegom, je začela pariti njih noge; grožnje in maščevanje jih je obkoljelo od vseh strani, strašila jih je lastna senca.

Zato so kar blodi okoli. Pemi smagoslava so jim zamrle na ustih in sami so se vpraševali z največjo osuplostjo: "Ali je to isti narod, ki je še včeraj zapustil svojega kralja in se vdal brez boja?" Kako to? Gospoda, šlahta, vojska je prešla k zmagovalcu na način, ki ga ni enakega v zgodovini; mesta in gradovi so odpirali vrata; dežela je bila zajeta. Sami Švedje so se čudili lahkih, s kakršno so zajeli mogično ljudovlado in niso mogli skrivati svojega zaničevanja do premagancev, ki so se ob prvem blesku švedskega meče odrekli svojemu kralju, domovini, da so le mirno uživali svoje življenje in premoženje ali pa si pridobili v zmešnjavi novega. To, kar je svoj čas pravil Vreščovi cesarskemu poslancu Lissoli, je ponavljal sam kralj in vsi švedski generali: "Ta narod ne pozna junaštva, stalnosti, reda, vere ne domovinske ljubezeni! ta narod mora poginiti!"

Pozabilo pa so, da ima ta narod še en čut, in baš oni, ki ga je izražala z zemeljskim izrazom Jasna gora. In tem četu je bil njegov preporod.

Torej grom topov, ki je odmeval pod svetščem, je odmeval obenem v srcu vseh magnatov, šlahto, meščanov in kmetov. — Krik groze se je razlegel od Karpat do Baltika in velikan se je zbudil iz otrpnosti.

"To je drug narod!" so govorili začudenio švedski generali.

In arfuila Wittemberga pa do poveljnikov poedinih gradov vse so poslali Karolu Gustavu, ki se je nahajal v Prusiji, osupljive novice.

Zemlja se jim je izpodmikala

kmetje in družina so vreli v veliki tolpan na zabave; drugi so prinašali novice o posameznih švedih ali manjših oddelkih, ki so bili brezskrbno raztreseni po posameznih vaseh. In število "predpustnih zabav" in "maškarad" se je večalo od dne do dne. Veselost in junaštvo, lastno narodu se je mešalo s temi krvavimi zabavami.

Radi so se preoblačili v Tatarje, katerih samo ime je napolnjevalo švede z grozo, zakaj med njimi so krožile vesti in bajke o divjosti in o strašnem in okrutnem junaštvu teh sinov kriških step, katerih Skandinavci do sedaj še nikdar niso srečali. Ker pa je bilo splošno znano, da gre han z okroglo stotisoč orde na pomoč Janu Kazimirju, in je šlahta strašno razsajala, napadajoč posamezne oddelke, so nastale iz tega čudne zmešnjave.

Poveljniki v poveljniki švedski so bili na več mestih zares preprečani, da so Tatarji že dosegli in se so umikali na vso moč v večje trdnjave ali tabore, troše povsod krije v vznemirljive vesti. Medtem so se mogli kraji, ki so se znebili na ta način sovražnika, oborožiti in izpremeniti neredne tolpe v rednejšo vojsko.

Toda groznejše od pustnih zavab šlahte in od samih Tatarjev je bilo kmečko gibanje. Že davno, od prvega dne obleganja Čenstohove je začelo vreti med ljudmi in mirni, do takrat potprežljivi orači so se začeli tu pa tam upirati in grabiti za kose in cepce ter pomagati šlahti. Bistrejši švedski generali so zrli z največjim strahom na te oblake, ki so se vsal hip lahko izpremenili v pravi potop in pogolnili brez resitve napadovalec.

Strah se jim je zdel najprimernješ sredstvo, da zaduše v početku strašno nevarnost. Karol Gustav je še božal ter držal s priliznjenimi besedami one poljske prapore, ki so mu sledili na Prusko. Tudi ni štel s prilizovanjem gospodru praporščaku Koniecpolskemu, slavnemu poveljniku izpod Zbaraža. Ta je stal na strani s šest tisoči neprekosljive konjenice, katera je napravila pri prvem spopadu s sovražnikom, z mejmim grofom, tak strah in povzročila tako pogubo med Prusi, da je mejni grof prenehal boj in se čimprej pogodil.

Švedski kralj je pošiljal tudi pisma hetmanom, magnatom in šlahti, polna oblub, ljubavi in izpodbud, naj mu ohranijo zvestobo. Obenem pa je zapovedal svojim generalom in poveljnikom, da naj zatirajo z ognjem in mečem vsakršen odpor v notranosti dežele, zlasti pa naj pobijajo kmečke tolpe. Začela se sedaj prava železna vojaška vlada. Švedje so odložili krinko prijaznosti. Meč, ogenj, ropanje, pritiskanje je stopilo na mestu prejšnje hlinjene ljubezni. Z gradov so bili poslani močni oddelki konjenice in pehotne, da love pustne veseljake. Cele vasi so porušili do tal, zažigali dvore, cerkve in župnišča. Šlahčanske ujetnike so izročali rabljem; kmetom, ki so jih ulovili, so sekali desno roko in jih izpuščali domov.

Posebno so divjali ti polki v Veliki Poljski, ki se je bila podala prva, a se je tudi prva uprla tujujem gospodovanju. Poveljnik Stein je dal naenkrat odsekati roke preko tri sto kmetom, ki so jih bili ujeti z orožjem v rokah. Po trgih so napravili stalne vili in jih vsak dan okraševali z novimi žrtvami. Isto je storil Magnus de la Gardie na Litvi in Žmudži, kjer so zgrable za orožje najprej graščine, potem pa kmetje. Ker pa je bilo Švedom splošno v zmešnjavi težko razločevati lastne pristaše od sovražnikov, zato niso prizanašali nobenemu.

(Dale prihodnosti)

Najvišja sodnija

Menda pa bomo vseeno volili letos v Clevelandu glede sprememb mestne vlade. Najvišja sodnija bo o tem odločila dne 15. aprila.

PEVSKO DRUŠTVO "JADRAN"

PRIJAZNO VABI NA

KONCERT

IN KRATKO OPERETO

"Gostilna pri Zaspani sovi"

KI SE VRŠI

V NEDELJO, 29. MARCA,

V SLOVENSKEM DELAVSKEM DOMU
NA WATERLOO ROAD

Začetek ob 7. uri zvečer

Vstopnina 75 centov

PROGRAM:

1. Venček iz opere "Gorenjski slavček" (A. Foerster) poje mešani zbor
2. Moški kvartet zapoje "Potrkali na okno" (F. Korun)
3. "Gozdna samota" (A. Lajovec), ženski zbor. Na piano spremlja Miss Mary Grm
4. "Valce caprice" (Hoffman), piano solo, Olga Godec
5. "Na trgu" (Vasilij Mirk), poje moški zbor
6. "Tiček" (F. Žirovnik), ženski četverospev sester Česnik
7. "Kukavica" (F. Žirovnik), poje mešani oktet
8. "Lahko noč" (H. V. Vogrič), moški četverospev
9. "Ljubezen do domovine" (A. Foerster), poje mešani oktet
10. "Hišča pri cest stoji" (Ham. Galovec), poje moški zbor

15 MINUT ODMORA

Med odmorom zaigrata brata Prime in L. Makue in na harmoniko F. Sintič

11. Opereta "GOSTILNA PRI ZASPANI SOVI" spisal John Ivanush

O S E B E :

TONČKA	Margaret Grosel
CIFRA	Ludvig Sanabor
JURIJ	Joe Pezdirtz
BOSTJAN CUK	Joe Planinc
FANI	Stephania Česnik-Tolar
LENKA	Anna Vadnal
FANTJE IN DEKLETA	*

VSE PEVSKE IN ORKESTRALNE TOČKE VODI
GOSP. JOHN IVANUSH

Po koncertu se bo vršil v spodnji dvorani ples in prosta zabava s sodelovanjem Ivanush orkestra.

Na veliko udeležbo vabi

Pevsko društvo "Jadran"

Naznanilo in zahvala

ROBERT JOHN KUŽNIK

je preminil po volji Vsemogčnega dne 8. marca, 1931 v angelški starosti devet mesecov in je bil položen na mirovror 10. marca, 1931.

V dolžnosti si štejemo, da se najprej zahvalimo Rev. John J. Omanu za ganljiv govor ter za cerkvene obrede.

Prav srčno se zahvalimo Mr. Ivan Zormanu za lepo cerkveno počite, ter nosilcem krste... Poselnob iskreno se zahvalimo Mrs. Mary Černe, ki je ljubezni strelja in lajsala našemu sinčku njegove ure bridičnosti, ter bila ves čas v dneh žalosti na raspolago pomagati; ravno tako Mrs. Jozefina Stepič. Bog nam povrni molitve in daritve. Bodti na tem mestu izrečena najkrajnejša zahvala vsem našim prijateljem in znancem, kateri ste nas tolažili ob bridiči izgubi našega sinčka, katerih besede so tako blagajeno uplivale na naša žalostna sreca in vsem, kateri ste nas v tako velikem številu obiskali. Vedeli smo, da imamo veliko prijateljev, vendar da bi tako stekljino v nami sočuvstvovali ob tej bridiči izgubi, nismo pričakovali. Torej še enkrat vsem skupaj najlepša hvala.

Iskrena hvala za darovanje vence: Mr. in Mrs. Frank Kužnik Jr., Mr. in Mrs. Louis Kužnik in družina, cousin Clara Kužnik, Frances, Molly, Albina, Josephine in brat Joseph Furjan, Mrs. Johanna Körce, družina John Furjan, družina Ignac Molek, Mr. Mike Romich, Mr. in Mrs. Globokar in družina, Mr. in Mrs. Frank Snyder, družina John Hočevar, družina John Winter, Mr. in Mrs. Ignac Godec, Mr. in Mrs. Jočin Kaplan, Arkos Floraj, Mr. Tomaz Mervar in družina, družina Josip Modic. Also acknowledging with sincere thanks the kind expression and sympathy of Mr. in Mrs. Rodgers and family, Mr. in Mrs. Christ Sustar in družina, družina Mike Vidic in družina Josip Kenik.

Iskrena hvala za dar od Mrs. Anna Sadar, ter Mr. in Mrs. John Fortuna.

Hvala za darovanje avtomobile pri pogrebu brezplačno: Mrs. Frances Perko, Mr. Anton Ogrin, Mr. Jacob Yanchar, Mr. Ignac Molek, Mr. John Kužnik, Mr. R. Rodgers. Prav pritožno se zahvalimo pogrebniку Mr. Louis Ferfolja za tako krasno urejeni pogreb ter za njegovo naklonjenost ob času žalosti.

Če se je pomotoma kako ime izpustilo, se jim ravno tako lepo zahvaljujemo.

Oh, Ti, naš dragi Robert, naše oči Te še vedno isčejo, a Te najti ne morejo! Ko si nas razveseljamo s svojim milim glasom, smo z veseljem gledali bodočnost Tvojih dni. A danes pa počivajo v črni zemlji in se pri Bogu veselijo. Žalujoči ostali:

MR. in MRS. FRANK KUŽNIK, starši.
FRANK, LUDWIG, STANLEY, FERDINAND in JOSEPH, bratje
ANNA, BETTY, EMMA, MARY in ALBINA, sestre.

Cleveland' (Newburg), O., 24. marca, 1931.

PRIPOROČILO

Letos kot vsako leto imam za velikonočne praznike veliko zalogu doma posušenega, okusnega mesa kot

Šunke, želodce, klobase in plečeta

POŠILJAM TUDI PO POŠTI V DRUGA MESTA C. O. D.

ANTON BAŠCA'

1016 E. 61st St.

Cleveland, O.

Henderson 2695

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki urri na razpolago.

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

6502 ST. CLAIR AVE. ENDICOTT 0583

COLLINWOODSKI URAD: Tel.: KENmore 3118

452 East 152d Street Tel.: KENmore 3118

F. ZAKRAJŠEK

Kdor hoče najboljšo postrežbo z zmernimi cenami, naj se obrne na to družbo v slučaju smrti svojega dragega. Vodim pogrebe nad 20 let v naselbini. Odprt noč in dan.

1105 Norwood Rd. Podružnica 18321 Edgerton Rd.

Tel. ENDICOTT 4735 Tel. KENmore 2892